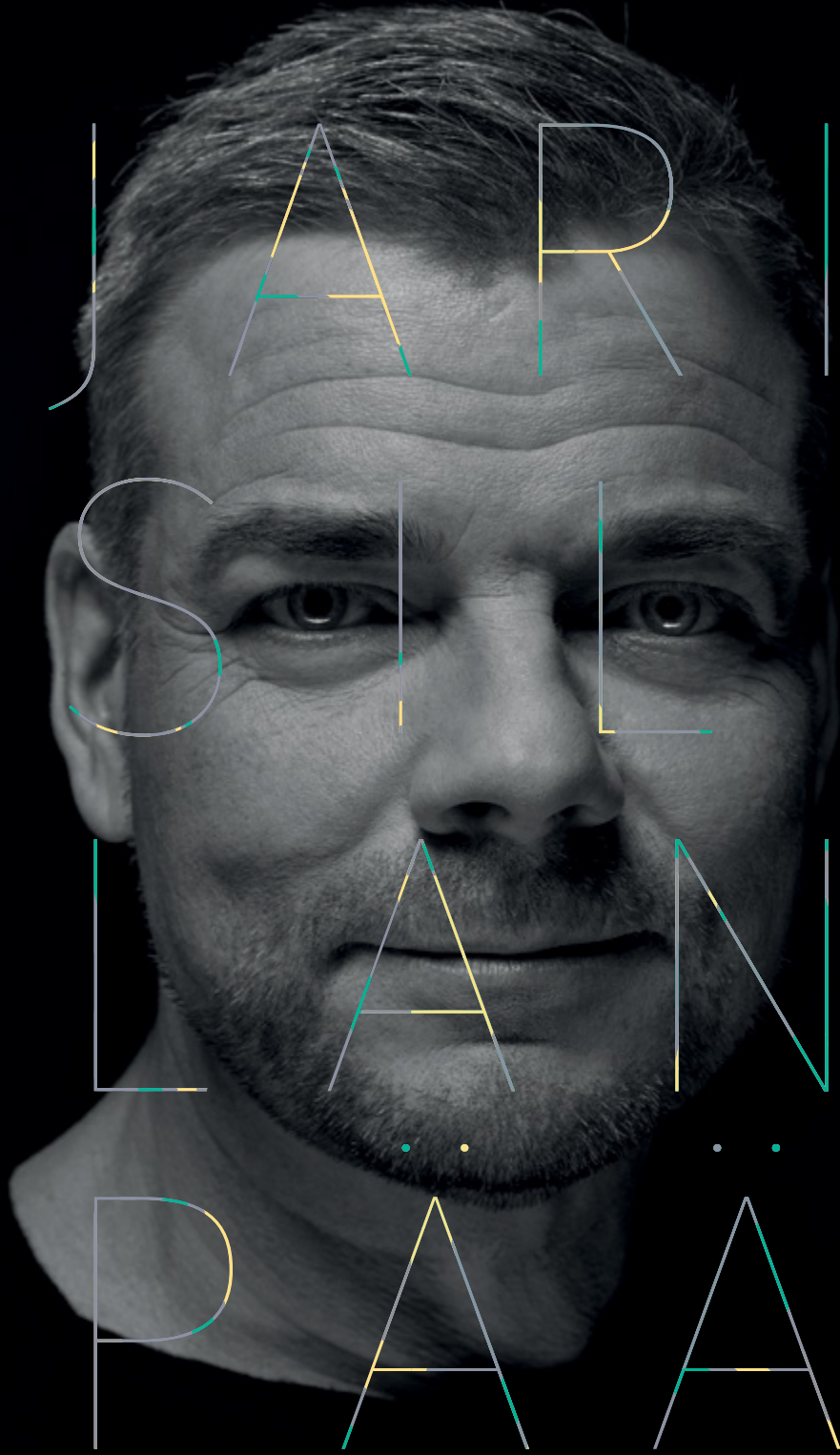

MARI KOPPINEN | TAMMI

PALJANA

MARI KOPPINEN

J A A R I

S I L

PALJAANA

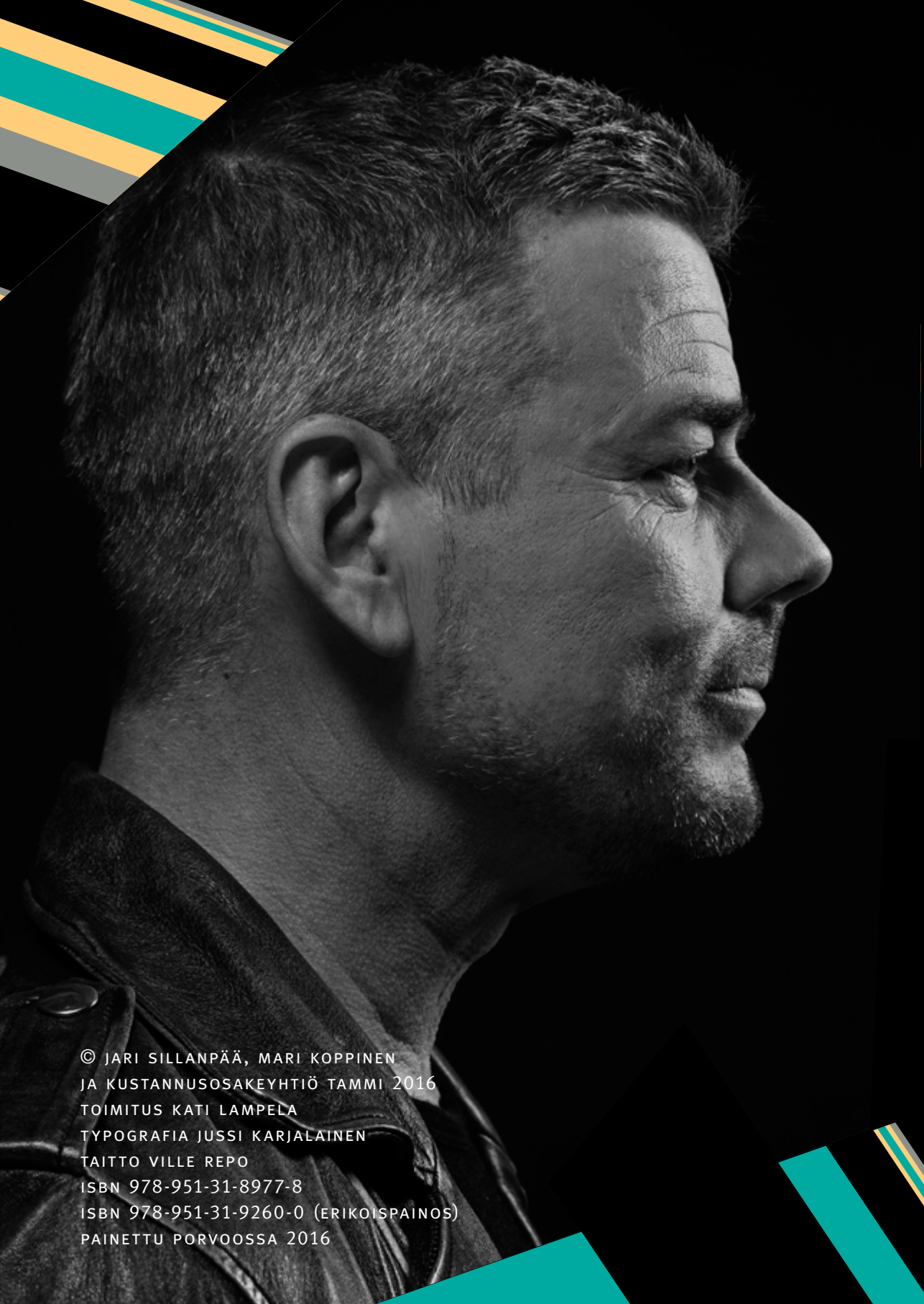
L A A N

• •

• •

P A A

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI • HELSINKI

© JARI SILLANPÄÄ, MARI KOPPINEN
JA KUSTANNUSOSAKE YHTIÖ TAMMI 2016
TOIMITUS KATI LAMPOLA
TYPOGRAFIA JUSSI KARJALAINEN
TAITTO VILLE REPO
ISBN 978-951-31-8977-8
ISBN 978-951-31-9260-0 (ERIKOISPAINOS)
PAINETTU PORVOOSSA 2016

Sisällys

LUKIJALLE •	007
VAELLUS •	013
KOKONAINEN JA TOTTA •	019
KAAPISTA •	037
ROSA SAAPUU •	055
RAKAS •	067
ÄITI •	081
JÄÄRÄPÄÄT •	093
JUHLIEN LOPPU •	099
JOJOILUA •	109
PAKKO MENNÄ •	121
PYÖRÄT PYÖRIMÄÄN •	135
JARIN ENKELIT •	161
ANNE JA PEPPE •	179
LAULUN LAHJA •	193
KUNINKAAN PALUU •	213
DISKOGRAFIA •	239

LUKIJALLE

HEINÄKUUSSA 2015 SEISOIN MUNKKI-
niemeläisen kahvilan parkkipaikal-
la ja jännitin. Odotin Jari Sillanpää-
tä, sitä ”älyttömän kovaa laulajaa”,
”Suomen tähtien tähteä”. Tarkoituk-
sena oli tehdä Jarista juttu *Helsingin*
Sanomiin. En ollut koskaan tavan-
nut Jaria, en siis tiennyt, mitä odot-
taa. Toimittajan työ oli opettanut jo
ajat sitten suhtautumaan ihmisiin
ihmisinä, mutta jostain syystä nyt
takoi rinnassa normaalia enemmän.

Sieltä se Jari sitten ilmestyi, jostain parkkipaikan puskien keskeltä, vain vähän myöhässä, avattu piimäpurkki kädessään. En ehtinyt sanoa juuta enkä jaata, kun minut oli jo kaapattu voimakkaaseen halaukseen. Tuntui, että seisoin siinä ikuisuuden.

Näin toimi Jari Sillanpää: riisui aseet saman tien.

Haastattelu sujui yhtä helposti, Jari oli toimittajan unelma. Hän antoi paljon itsestään, oli avoin, vilpitön, hauska, syvälinen. Ei häpeillyt mitään ja ymmärsi draaman päällekin. Saatoin vain esittää väliin kysymyksiä, muun ajan annoin mahlan valua suoraan nauhuriini. Sain tunnissa aika hyvän käsityksen siitä, miksi ihmiset sekosivat Jarin karismasta jo parikymmentä vuotta sitten: tämä mieshän on *ra-kas-tet-ta-va*.

Olympiastadionilla näin hänet ensi kertaa elämässäni livenä. Taas olin aivan ymmälläni: tämä mieshän on laulajana ja esiintyjänä *su-ve-ree-ni*.

Kaiken kokemani jälkeen päähän jäi takomaan tuhat kysymystä. Miten tämä kaikki oli mahdollista? Mistä tuo ääni tulee, mistä kaikki se taito kumpuaa? Miten ihmeessä hän jaksaa fyysisesti ja henkisesti tuollaiset konsertit? Puhumattakaan jatkuvasta katseiden kohteena olemisesta. Ja entä se lämpö, luonteva oleminen ihmisten kanssa, mistä se tulee? Hölösoisuus? Karisma? Mistä elämäkokemuksista Jari Sillanpää ammentaa?

Aina joskus elämä yllättää. Nyt se yllätti minut: yhtäkkiä sain mahdollisuuden päästä kyselemään tätä kaikkea suoraan Jarilta itseltään. Pääsin Jarin matkaan kaikkine kysymyksineni.

Matka alkoi ennen joulua 2015 Helsingistä Jarin kotoa, jatkui pääsiäisenä Espanjan Benalmádenassa Jarin terassilla ja huhtikuussa Tallinnan-laivalla Jarin hytissä. Olen päässyt Jarin laivakeikalle, Mariah Careyn konserttiin Jarin seurueessa, *Talent*-sarjan kuvauksiin ja jopa Helsingin pimenevään iltaan Jarin seurassa.

Matka on ollut huima. Niin huima, että kirjoittajalla on ollut välillä vaikeuksia pysyä mukana kohteensa vauhdissa. Paljon on naurettu, mutta kyöneleiltäkään ei ole välttytty. Ja vaikka Jari on avoin, ei hän sentään kaikkia sanomisiaan ole antanut kirjoittaa koko kansalle. Yksityisyys se on Sillanpäälläkin.

Viimeiset haastatteluminuutit tehtiin auton takapenkillä, kotini parkkipaikalla. Naapurin mies näytti vihaiselta, kun jokin vieras auto seisoj hänen paikallaan. Jari halusi tehdä pahaa aavistamattomalle miekkoselle jekun: hän avasi tummennetun ikkunan ja väläytti Jari Sillanpään leveää hymyä koko ikkunan leveydeltä, sähkönsinisessä Talent-takissaan. Naapurin herran ilmeessä

oli näkemistä, mutta niin oli totisesti Jarinkin. Mikä tyytyväinen virne! Hän rakastaa ihmisten yllättämistä ja hämmentämistä yli kaiken.

Juuri tämä, halu yllättää ja toisaalta taito kohdata ihmiset, on Jari Sillanpään suosion salaisuus, kaikkien musiikillisten taitojen lisäksi. Tätä kaikkea olen päässyt kokemaan viimeksi kuluneet kuukaudet.

Eivätkä kokemukset loppuneet haastatteluihin. Nyt kun toukokuisena sunnuntaina 2016 viimeistelen kirjaa, sähköpostini alkaa kilahdella viestien merkiksi. Saan kuvia, joissa on joku hassu mies kireä Supermies-sortsiasu päällään, päässään supermiesmaski. Supermies on käsi ylviistoon kohotettuna, kaikesta päätellen lähdössä lentoon Thaimaan kattojen ylle. Supermies on Jari Sillanpää, se julkkis, jota niin jännitin. Nauran katketakseni.

Toivon syvästi, että tämä kirja onnistuisi liikuttamaan ja yllättämään niin kuin Jarikin aina tekee. Edes pienen pienen osan siitä, mihin hän itse kykenee.

Helsingissä 30.5.2016

Mari Koppinen

01

VAELLUS

KUULOKKEISSA PAUHA LARA

Fabianin *Adagio*, eikä Jari tahdo pysyä tolpillaan. Silmät sumentuvat kyynelistä, kun hän yrittää pysyä pystyssä muhkuraisella tiellä vaelluskenkineen, reppuineen ja kävelykeppeineen. Ollaan jossain kaukana Pohjois-Espanjassa. Keskellä tätä samaa idyllistä maisemataulua ovat pyhiinvaeltajat kävelleet jo keskiajalta lähtien, päämääränään kristikunnan pyhä paikka, Santiago de Compostelan katedraali.

Adagio toistuu luureissa yhä uudelleen. Samalla Jari miettii elämäänsä. Se ei juuri nyt suju niin kuin hän toivoisi.

Jari on huhtikuussa 2013 kävelemässä isän, tädin ja tädin lapsuudenystävän kanssa Camino de Santiagoa eli Pyhän Jaakobin pyhiinvaellusreittiä. Matka on alkanut Ranskan puolelta, josta on kävelty ensin sata kilometriä Espanjan puolelle. Yöjuna vie vaeltajat Galiciaan, Sarrian kaupunkiin, josta lähdetään kävelemään vaelluksen viimeinen etappi, viimeiset sata kilometriä. Perillä odottaa Galician pääkaupunki, upea Santiago de Compostela, sekä sen valtava katedraali, jonne apostoli Jaakob on mahdollisesti haudattu.

Kävely on rankkaa puuhaa, rakot jaloissa hiertävät, ja päänsä kanssa on tekemistä. Mutta kyllä tämä joukko jaksaa taivaltaa. He ovat päättäneet, etteivät ota vaellustaan urheilusuorituksena, vaan tarkoituksena on edetä rauhassa ja nauttia maisemista.

Caminon suosituin osuus on Ranskan puolelta Saint-Jean-Pied-de-Portista Santiago de Compostelaan kulkeva ranskalainen reitti, jonka pituus on yli 700 kilometriä. Osa pyhiinvaeltajista kulkee koko tuon matkan, mutta Jarin ryhmä taittaa samaa reittiä hieman maltillisemmin, yhteensä 200 kilometrin verran. Mutta kyllä silläkin matkalla ehtii pistellä jalkaa toisen eteen ja aika monta ajatustakin ajatella.

Jari ei muuta teekään kuin ajattelee – niin että kipeää tekee. Vaellus on vienyt hänet syvälle omaan itseensä, keskelle aatoksia, jotka ovat aika synkkiäkin. Samalla kun hän kuuntelee kuulokkeistaan musiikkia, hän puntaroi senhetkistä elämäänsä. Tuntuu, että moni asia on pielessä.

Suhde seurustelukumppaniin on pahasti hakoteillä. Asiat eivät ole hyvin, jotain on pakko tehdä.

Jari on väsynyt. ”Siihen yhteen ja samaan duuniin.”

Hän miettii elämän rajallisuutta. Tähän asti hän on tuntenut olonsa aika tavalla kuolemattomaksi, mutta nyt alkaa viidenkymmenen vuoden rajapyykki lähestyä. Pitäisikö pystyä asettumaan, viimeinkin? Antaa mahdollisuuksien ovien sulkeutua, jäädä paikalleen. Pitäisikö löytää pysyvä suhde? Entä lapsi?

Voi hyvänen aika, miettii Jari. Ei paikoilleen jämähtäminen ole häntä. Hän on *carpe diem* -tyyppi, ihminen, joka menee vauhdilla eteenpäin, pitää itsensä auki ja ottaa elämän tuomat hienot, uudenlaiset tilanteet omakseen.

Jarin filosofia on, että mikään ei ole milloinkaan liian myöhäistä. Mitä vain voi tapahtua, vanhanakin. Siksi pitää olla kaikelle avoin.

Mutta nyt on uudenlainen tilanne. Tuntuu, että on pakko kerrankin pysähtyä miettimään suuria asioita, tulevaisuuden askelmerkkejä. Kengännikat painuvat espanjalaisen tien pintaan tasaisella rytmillä. Tällä tiellä, tässä kohden elämää sitä pohdintaa on paras hetki tehdä.

Espanjan-vaellus oli Jarille erityisen tärkeä matka, se oli kuin siirtyminen johonkin uuteen. Niin hän ajattelee nyt.

”Ei tämä valveilla oleva Jari sitä toki tajunnut. Mutta ehkä alitajunta tiesi tai tunsu, että se oli tärkeä siirto. Jälkikäteen minä vain analysoin vaelluksen tärkeäksi, sillä se oli niin rankka kokemus. Olin niin maassa. Olenhan minä ollut ennenkin, mutta aiemmin se vaihe on kestänyt paljon vähemmän aikaa”, Jari kertoo.

Jari on kuullut, että ihmisille, jotka kävelevät Pyhän Jaakobin reittiä, ilmaantuu ihmeellisiä asioita. Elämässä tapahtuu vaelluksen jälkeen muutoksia. ”Ei välttämättä tapahdu, mutta *voi* tapahtua. Jos uskoo henkisyyteen ja mystisyyteen.”

Jari uskoo. Hän uskoo, että häneenkin tuo vaellus vaikutti. Siitä lähti liikkeelle elämässä todellinen muutosten dominoefekti.

Hyvin pian matkan jälkeen Jari erosi silloisesta kumppanistaan. Ero oli järjestyttävän kova paikka, vaikka suhde ei ollut kestänyt paria vuotta kauempaa. Jari sanoo menneensä sirpaleiksi, joita piti keräillä ja koota yhteen lähes pari seuraavaa vuotta.

Myös työssä alkoi tapahtua suuria muutoksia. Jari oli ollut mukana edellisena syksynä esitetyssä *Vain elämää* -sarjassa. Se oli tuonut Jarille uuden uudenlaisen suosion, ja se oli myös vienyt häntä musiikillisesti uusiin suuntiin. Muhimassa oli uusi levy, sitä tehtiin uudessa ympäristössä uusien lauluntekijöiden ja uuden tuottajan kanssa. Ura oli suurimmassa käännekohdassa sitten 1990-luvun.

Muutokset ovat seuranneet toinen toistaan tähän päivään asti. Jari on vaeltanut parin viime vuoden aikana läpi kokonaisen elämänmuutosten, järjestyttävien tapahtumien sarjan: eteen ovat tulleet uusi rakkaus, äidin kuolema, uusia koteja Helsingissä ja Thaimaassa. Uran kulminaatiopisteeksi voisi sanoa jättikonserttia Olympiastadionilla, Jarin 50-vuotispäivänä elokuussa 2015,

mutta ehkä se ei edes ollut se todellinen kulminaatio, vielä. Tulevaisuudensuunnitelmia on niin paljon, että jotain vielä hienompaa voi olla tulossa.

Näiden vuosien aikana Jari sanoo käyneensä läpi myös henkisen muutoksen. Hänestä on kuoriutunut esiin aikuisempi, harkitsevampi puoli, joka löytää mustan ja valkean lisäksi nyt myös harmaan sävyt. Ja kun ennen hän oli perfektionisti, joka halusi oman puumerkinsä ja loppusilauksensa aivan kaikkeen, nyt hän on oppinut hellittämään otettaan.

Toisaalta vaikka villedimmät biletyvuodet ovat jo ohi ja alkoholinkäyttö on vähentynyt, viime vuosien aikana Jari on löytänyt itsestään uudelleen myös sitä luonnonlapsen lailla ilakoivaa pikkupoikaa, joka meni parikymmentä vuotta sitten nuppuunsa hysteeristen tangokuningasaikojen pyörityksessä. Leikkimistä, uuden kokeilua ja pelleilyä rakastava teinipoika on tullut taas esiin. Jari on kuin vapautunut jostain painavasta, henkisestä taakasta, joka ennen painoi harteilla. Nyt on kevyempi olla, varmempikin. Eikä hän enää välitä aivan yhtä paljon, mitä ihmiset hänestä ajattelevat tai mitä lehdet kirjoittavat. Hän elää niin kuin itse parhaaksi näkee. Hän ottaa elämän tosisiaan, mutta tosikko hän ei ole.

**”MINÄ YRITÄN
VAIN OLLA
KOKONAINEN
JA TOTTA.”**

JARI SILLANPÄÄ, Suomen viihdemaailman kuningas kertoo elämästään avoimesti. Miltä mennyt ja tuleva elämä näyttäytyy nyt, kun Suomen suurimmat stadionit on valloitettu ja poikavuodet ovat ohi?

Mistä syntyy valovoimaisen estraditaiteilijan lumovoima? Karismasta ja rautaisesta ammattitaidosta, mutta myös rohkeudesta olla oma, avoin itsensä.

Polulla on ollut onnenhelmiä ja surun säikeitä. Lopulta sirpaleista on rakentunut kokonainen mies ja elämä.

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789513 189778

78.993 | ISBN 978-951-31-8977-8

